

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මධ්‍යස්ථානයේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මධ්‍යස්ථානය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය මධ්‍යස්ථානය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මධ්‍යස්ථානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මධ්‍යස්ථානයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මධ්‍යස්ථානයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මධ්‍යස්ථානයේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මධ්‍යස්ථානයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ආයතනය විසින් සොයාගන්නා ලද නව උපකරණ සඳහා ජේටන්ට බලපත්‍ර ලබාගැනීමට දරන ලද වියදම වූ රු.363,706 ක් අස්පාශ්‍ය වත්කම් ලෙස හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එම වත්කම් හි අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා හඳුනා ගැනීමේ දී , ඒවා අත්පත් කර ගැනීම සඳහා දරණ ලද වියදම පමණක් ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් එම වත්කම් හි සාධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 38 අනුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කළ යුතු වුවත් මධ්‍යස්ථානය විසින් එලෙස කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>අස්පාශ්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ දෙකකට වෙන් කිරීමක් සිදු කෙරෙනු ඇත. එනම් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන හා එසේ නොවන වශයෙනි. අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ නොමැති නම් එය ලාභාලාභ ගිණුමට සෘජුවම ලියා හැරිය යුතුය. අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ඇත්නම් කොපමණ කාලසීමාවකට මෙම අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබේද යන්න පුරෝකථනය කර වාර්ෂිකව ලැබෙන අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වල ශුද්ධ වර්තමාන අගය (NPV) අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල වටිනාකම ලෙස සැලකිය යුතුය.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 38 අනුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් වලින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබෙනම්, එම වත්කම් පුරෝකථනය කර ශුද්ධ වර්තමාන අගයට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය. වාර්ෂිකව ක්‍රමක්ෂය කළ යුතුය.</p>

(ආ)	මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඉදිරිපත් කිරීමේ දී අස්පාශ්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන් වන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අසම්පූර්ණ ව ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල ජීවිත කාලය තුළදී එම වත්කම් ලාභාලාභ ගිණුමට ක්‍රමක්ෂය කරනු ඇත. 2019 වර්ෂයේ ගිණුම් වල මෙම ගැලපීම සිදු කිරීමට කටයුතු යොදනු ඇත. 2019 වර්ෂයේ ගිණුම් වල මෙම ගැලපීම සිදුකිරීමට කටයුතු යොදනු ඇත.	ගිණුම්කරණයේදී යොදාගත් ප්‍රතිපත්ති මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය	
(අ)	නිමකළ ව්‍යාපෘති 11 කින් ලැබියයුතු එකතු වටිනාකම රු. 11,189,088 ක් 2019 මාර්තු වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණි.	මෙම ව්‍යාපෘති 11 තුළ ඇතුළත් 2018 වර්ෂයේදී නිම කරන ලද වටිනාකම රු.10,828,946 ක් වූ ව්‍යාපෘති 8 ක් වන අතර ඒ සඳහා ලැබිය යුතු මුදල් එක් රැස්කර ගැනීමට මේ වන විට කටයුතු කරමින් පවතී. පැරණි ව්‍යාපෘති දෙකකින් ලැබිය යුතු මුදල රු.360,142 අය කරගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.	ව්‍යාපෘති අවසන් වූ විගස ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	මධ්‍යස්ථානය විසින් නිමකර භාර දී තිබූ වාණිජ ව්‍යාපෘති 03 ක දෝෂ ආවරණ කාලය අවසන් වී තිබුණද රු.397,521 ක් වූ රඳවාගත් මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ව්‍යාපෘති 02 ක් සඳහා රඳවාගැනීමේ මුදල් ලබාගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් සිදුකර ඇති අතර නිරන්තරයෙන් සිහි කැඳවීම් කරනු ලැබේ. අනෙක් ව්‍යාපෘතිය සඳහා රඳවාගත් මුදල් අයකර ගැනීමට එම ව්‍යාපෘති කාලය තුළ ඇතිවූ දෝෂයක් නිවැරදි කරන තුරු සිටිය යුතුය.	රඳවාගත් මුදල් නැවත අයකර ගැනීමට අදාළ කාලය තුළ නිසි පියවර ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.11,318,783ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උපතාවය රු.6,077,467 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.17,396,250 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට පරිපාලන වියදම් රු.19,853,429 කින් වැඩිවී තිබුණද, වෙනත් ආදායම් රු.25,446,752 කින් වැඩිවී තිබීම හා භාණ්ඩාගාර ලැබීම් රු.18,580,000 කින් වැඩිවී තිබීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) බැහැරව ගෙනගිය පුස්තකාල පොත් නැවත භාරදීම සඳහා මාසයක කාලයක් ලබා දී ඇති අතර නිලධාරීන් 23 දෙනෙකු වෙත ලබා දී තිබූ පොත් 45 ක් එම මාසයක කාල සීමාව තුළ නැවත භාර නොදී දින 15 ක් අවුරුදු 03 ක් අතර දීර්ඝ කාලයක් ලඟ තබාගෙන සිටීම නිරීක්ෂණය විය.	ආයතනයේ පුස්තකාලයේ පරමාර්ථය වනුයේ ආයතනයේ පර්යේෂණ හා අනෙකුත් සේවා කටයුතු වලදී අවශ්‍ය වන්නා වූ විට පරිශීලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පොත්පත් ලබා දීමයි. සමහර පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා දිගු කාලයක් සමහර පොත් භාවිතා කිරීමට සිදු වේ. එවිට එම පොත් දිගු කාලයක් ලඟ තබා ගැනීමට අවසර දෙනු ලැබේ. පොත් බැහැරව ගෙන යාමට මාසයක කාලයක් යොදා ඇත්තේ එක දිගටම භාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය නොවන අවස්ථා සඳහා ය. කෙසේ වෙතත් බැහැරව ගෙන යන පොත් නැවත ලබාදීම තවදුරටත් විධිමත්ව කිරීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.	බැහැරව ගෙන යන පොත් අදාල කාලය තුළ නැවත භාරදීම කළ නොහැකි නම්, දින දීර්ඝ කිරීම සිදුකළ යුතුය. ඒ සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස්කළ යුතුය.
(ආ) මධ්‍යස්ථානය මගින් හඳුන්වාදුන් තාක්ෂණයන් වෙනුවෙන් වර්ෂය තුළ බලපත්‍ර 50 ක් ලබා දීම ඉලක්ක කර තිබුණත් ලබා දීමට හැකිව තිබුණේ බලපත්‍ර 23 ක් පමණි. ඉන් ලැබුණු ආදායම රු.93,355 කි. වර්ෂය තුළ බලපත්‍ර 100 ක් අළුත් කිරීම ඉලක්ක කර තිබුණි. වර්ෂ ආරම්භයේදී බලපත්‍ර ලාභීන් 163 ක් සිටි නමුත් වර්ෂය තුළ අළුත් කිරීමට	තාක්ෂණ පැවරීම් 50 සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කල ද තාක්ෂණ ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් වූයේ ව්‍යවසායකයින් 23 දෙනෙකු පමණක් වන අතර ව්‍යවසායකයින්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රතිචාරය ඉතාමත් අඩු මට්ටමක පැවතිණි. සමහර තාක්ෂණයන්	ආයතනය විසින් හඳුනාගත් තාක්ෂණයන්, කලින් කලට වැඩිදියුණු කළ යුතු අතර, එම තාක්ෂණයන් සමාජගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

ඉදිරිපත් වී ඇත්තේ ඉන් 40 ක් පමණි. ඉන් ලැබූ ආදායම රු.93,095 කි. කෙසේ නමුත් මධ්‍යස්ථානයේ බලපත්‍ර ලබාදීම, අළුත් කිරීම් රටාව විශලේෂණය කිරීමේ දී හඳුන්වා දුන් තාක්ෂණයන් බොහෝමයක් රටතුළ ප්‍රමාණවත් පරිදි ප්‍රවලිත වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

දැනටමත් වලංගු කාලය ඉක්මවා ඇති බැවින් එම තාක්ෂණයන්ට අදාළ බලපත්‍ර අළුත් කිරීමට කටයුතු කිරීමට උනන්දු වී නොමැත.

(ඇ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව මධ්‍යස්ථානය විසින් වර්ෂය තුළ තාක්ෂණයන් 13 ක් හඳුන්වා දීම ඉලක්ක කර තිබුණත් හඳුන්වා දීමට හැකිව තිබුණේ පිරිවැය 1,102,892 ක් වූ තාක්ෂණ හා තාක්ෂණ උපකරණ 05 ක් පමණි. එම තාක්ෂණයන් සම්බන්ධයෙන්ද විගණිත දිනය වන විටත් ජේටන්ට් බලපත්‍ර ලබාගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමක්, තාක්ෂණ පැවරීම් සිදු කිරීමක් හෝ බලපත්‍ර ලබා දීමක් සිදුකර නොතිබුණි.

ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව තාක්ෂණයන් 13 ක් 2018 වර්ෂය තුළදී හඳුන්වා දීමට සැලසුම් කලත්, ඊට අදාළ වන්නා වූ ව්‍යාපෘතීන් වර්ෂය තුළදී නිම කිරීමට නොහැකි වූයෙන් හඳුන්වාදීමට හැකි වූයේ තාක්ෂණයන් 5 ක් පමණි. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතීන් සැලසුම් කළ ආකාරයට නියමිත දිනයේදීම සාර්ථකව අවසන් කිරීම සෑම විටම සිදු නොවේ. හඳුන්වාදෙන ලද තාක්ෂණයන් සඳහා තාක්ෂණ පැවරීම ඉදිරියේදී සිදු කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

දිනෙන් දින නව තාක්ෂණයන් බිහිවන බැවින් ආරම්භ කළ ව්‍යාපෘති කාර්යක්ෂමව නිම කිරීමට උත්සාහ ගත යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(ආ)	2015 ඔක්තෝබර් 15 දිනැතිව කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම අනුව 2016 පෙබරවාරි 01 දිනදී උළු විශලන යන්ත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර තිබූ අතර 2016 දෙසැම්බර් 31 දින එය අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණි. මේ වෙනුවෙන් රු.2,000,000 ක් පමණක් ලැබී තිබුණද රු.5,668,011 ක් වියදම් දරා තිබුණි. නමුත් යන්ත්‍රයෙහි ක්‍රියාකරවීමේ පහසුව ඉහල නැංවීමේ කටයුතු 2019 මාර්තු වන විටත් අවසන් කර නොතිබුණි.	යන්ත්‍රය ක්‍රියාකරවීමේ පහසුව ඉහල නැංවීම සඳහා ගතයුතු පියවර සම්බන්ධයෙන් 2018.12.05 දින කර්මාන්ත හා වාණිජ අමාත්‍යාංශය වෙත යෝජනාවලියක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, මේ කාර්යය සඳහා රුපියල් මිලියන 2.7 ක මුදලක් අවශ්‍ය බවද දන්වා ඇත. 2019.02.28 දින මේ සම්බන්ධයෙන් කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡාවක් ද, නිරීක්ෂණ වාරිකාවක් සිදු කරන ලද අතර කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවය බලාපොරොත්තු වේ.	වියදම් දැරීමට ප්‍රථම අදාළ ආයතනය වලින් එකඟත්වය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ)	ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.3,400,000 ක් වූ Design & Fabrication of a Hyperbaric Oxygen Chamber ව්‍යාපෘතිය	රෝගීන් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන වෛද්‍ය උපකරණයක් හඳුන්වාදීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ	ව්‍යාපෘතිය සඳහා කාලය තීරණය කිරීමේදී ප්‍රායෝගික

2014 ජනවාරි 01 දින ආරම්භකර තිබූ අතර 2015 අගෝස්තු 31 දින අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණි. ව්‍යාපෘතිය සඳහා දරා ඇති මුළු වියදම රු.2,503,177 කි. විවිධ අවශ්‍යතා මත 08 වතාවක් දින දීර්ඝ කර තිබූ අතර 2019 ජනවාරි වන විටත් ලඟා කරගෙන තිබුණේ සියයට 70 ක ප්‍රගතියක් පමණි. මාස 20 කින් අවසන් කිරීමට හඳුනාගත් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා දැනට වසර 4 ක් ගත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2019 ජූනි 30 දක්වා තව දුරටත් දින දීර්ඝ කර තිබුණි.

අරමුණ වූ බැවින් එහි අවධානම් හා සංකීර්ණත්වය හේතුවෙන්ද නිර්මාණාත්මක අවශ්‍යතා පදනම් කරගෙන අට 08 වතාවක් පමණ ව්‍යාපෘතිය දීර්ඝ කර ඇත. ව්‍යාපෘතිය කරගෙන යාමේදී ඇති වූ අනපේක්ෂිත සිදුවීම්ද මෙයට හේතු වී ඇත. ඒ අනුව අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලඟා කර ගැනීම අපහසු වුවත් ව්‍යාපෘතියේ ඇති වටිනාකම සැලකිල්ලට ගෙන කෙසේ හෝ එය සාර්ථක කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් මේ වන විටත් කටයුතු කරමින් පවතී. ඒ අනුව ව්‍යාපෘතිය 2019 ජූනි 30 දක්වා තව දුරටත් දීර්ඝ කර එම කටයුතු කරමින් පවතී.

තත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන තාත්වික කාලයක් ව්‍යාපෘති නිමකිරීම සඳහා ලබාදිය යුතුය.

(ඇ) ස්වයංක්‍රීය ආප්ප නිපයුම් යන්ත්‍රය සංවර්ධනය හා වානිජකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2015 මැයි මස ආරම්භ කර තිබූ අතර 2015 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණි. 2019 මාර්තු 31 දක්වා වරින් වර දින දීර්ඝ කර තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.1,309,652 වැය කර වසර 04 කට ආසන්න කාලයක් ගතවී තිබුණද මෙතෙක් නිම කර නොතිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රථම අදියරේදී ස්වයංක්‍රීය ආප්ප යන්ත්‍රයේ පර්යේෂණ කටයුතු අවසන් කර එයින් යන්ත්‍ර 10 ක් නිපදවා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණද සිදුකර පලමු අදියර අවසන් කරන ලදී. පලමු අදියරේ ඇති වූ තාක්ෂණික ගැටළු නිරාකරණය කිරීම ආදී කටයුතු සඳහා බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා වැඩි කාලයක් ගත විය. දෙවන අදියරේ දී ස්වයංක්‍රීය ලොකු ප්‍රමාණයේ ආප්ප යන්ත්‍රයේ කටයුතු අවසන් කරන ලදී. විටින් විට මතු වූ තාක්ෂණික ගැටළු විසඳීම සඳහා අමතර කාලයක් ගත වීම නිසා සමස්ථ ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට බලාපොරොත්තු නොවූ අමතර කාලයක් ගත විය. මේ වන විට පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය නිමකොට ඇත.

ව්‍යාපෘතිය සඳහා කාලය තීරණය කිරීමේදී ප්‍රායෝගික තත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන තාත්වික කාලයක් ව්‍යාපෘති නිමකිරීම සඳහා ලබාදිය යුතුය.

(ඉ) ඉදි ආප්ප නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ පවතින සෞඛ්‍ය ගැටළු හා අකාර්යක්ෂම භාවයට පිලියම වශයෙන් වැඩිදියුණු මට්ටමේ අර්ධ ස්වයංක්‍රීය ඉදිආප්ප නිෂ්පාදන උපකරණයක් නිපදවීම සඳහා 2016 ජනවාරි 01 දින ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියෙහි අපේක්ෂිත ව්‍යාපෘති කාලය වසරක් වුවත්, විගණිත දිනය වූ පෙබරවාරි 28 දින වන විටත් එම කාර්ය නිම

ඉදි ආප්ප නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ වර්තමානයේ පවතින ගැටළු අධ්‍යයනය කර එම කටයුතු වල නියැලී සිටින සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයන්ගෙන් ලද තොරතුරු පදනම් කරගෙන 2016.01.01. දින ආරම්භ කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතිය වසරක්

ව්‍යාපෘතිය සඳහා කාලය තීරණය කිරීමේදී ප්‍රායෝගික තත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන තාත්වික කාලයක් ව්‍යාපෘති නිමකිරීම සඳහා ලබාදිය යුතුය.

කොට නොතිබුණි. ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් මේ වන විට දරා ඇති වියදම රු.286,085 කි.

ඇතුළත නිම කිරීමට සැලසුම් කළ අතර එම කාලය තුළ නිම කරන ලද යන්ත්‍රය තවදුරටත් වැඩි දියුණු කළ යුතු බව කරන ලද අත්හදා බැලීම් වලදී තහවුරු විය. ඒ අතරම එම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලද ඉංජිනේරු මහතාද ආයතනයෙන් අස්වීම නිසා අලුතින් පත් කරන ලද ඉංජිනේරු මහතාගේද සහයෝගයෙන් ව්‍යාපෘතිය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කරගෙන යන අතර නුදුරේදීම එම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමු.

(එ) 2014-2018 කාලයට අදාළව මධ්‍යස්ථානය විසින් තාක්ෂණ හා තාක්ෂණ උපකරණ 20 ක් හඳුන්වා දී තිබූ අතර ඒ සඳහා රු.15,400,882 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණි. එහෙත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට තාක්ෂණ පැවරීම සිදු කිරීමට හැකි වී තිබුණේ ඉන් පිරිවැය රු.2,589,194 ක් වූ තාක්ෂණයන් 6 ක් පමණි. හඳුන්වාදුන් අනෙකුත් තාක්ෂණයන් කිසිවක් 2019 අප්‍රේල් වන විටත් සමාජගත වී නොතිබුණි.

2013-2017 කාලය තුළදී හඳුන්වා දී ඇති තාක්ෂණයන් 20 න් 2018 දෙසැම්බර් වන විට තාක්ෂණයන් 2 ක් ව්‍යවසායකයින්ට පවරා ඇත. තාක්ෂණයන් 4 ක් සඳහා අදාළ උපකරණ කිහිපයක් නිෂ්පාදනය කොට විකිණීම මගින් සමාජගත කර ඇත. තවත් තාක්ෂණයන් 5 ක් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ කරමින් පවතී. මේ අනුව මෙම තාක්ෂණයන් පැවරීමට සහ සමාජගත කිරීමට කටයුතු ඉදිරියේදී කරණු ලැබේ.

හඳුනාගත් තාක්ෂණයන් ප්‍රවලිත කිරීමට කටයුතු කළයුතු බව

(ඒ) 2014-2018 කාලපරිච්ඡේදයේ දී හඳුන්වා දුන් තාක්ෂණයන් 20 න් ජේටන්ට් බලපත්‍ර සඳහා ඉල්ලුම්කර තිබුණේ පිරිවැය රු. 1,567,880 ක් වූ තාක්ෂණයන් 02 ක් සඳහා පමණි.

ජේටන්ට් බලපත්‍ර ලබාගැනීම සෑම තාක්ෂණයකටම කළ නොහැක. මේ අනුව ජේටන්ට් බලපත්‍ර ලබාගැනීමට දැනට තාක්ෂණයන් හතරක් සඳහා ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරණ ලදී. තවත් තාක්ෂණයන් සඳහා ඉල්ලුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

හඳුනාගත් නව තාක්ෂණයන් සඳහා කඩිනමින් ජේටන්ට් ලබා ගත යුතුය.

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස්	නිර්දේශය
<p>ජපන් රජයෙන් පරිත්‍යාගයක් ලෙස පෞද්ගලික ආයතනයකට ලද පානීය ජලය පිරිසිදු කිරීම සඳහා වන උපකරණ භයක් වරායෙන් නිදහස් කිරීමේ ගාස්තුව වූ රු. 359,248ක් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් මත මධ්‍යස්ථානය විසින් දරා තිබුණි. එම වටිනාකම ලැබිය යුතු මුදලක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටත් අයකරගෙන නොතිබුණි.</p>	<p style="text-align: center;">දැක්වීම</p> <p>විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් පරිදි පානීය ජලය පිරිසිදු කිරීම සඳහා වූ උපකරණ නිදහස් කරගැනීම සඳහා කළ ගෙවීම් මධ්‍යස්ථානයේ තාක්ෂණයන් ප්‍රචලිත කිරීමේ වියදම් වලින් දරනු ලැබිය. මෙම මුදල ලබා ගැනීම පිළිබඳව අමාත්‍යාංශය වෙත ලිඛිත දැනුම් දීමක් සිදු කර ඇත.</p>	<p>ආයතනයට ලැබිය යුතු වටිනාකම අයකරගත යුතු බව</p>

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2018 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ව්‍යාපෘති 11 ක භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 13 සිට සියයට 60 දක්වා පමණක් වීම නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතින් සිදුකර ගෙනයාමේදී අනෙකුත් ව්‍යාපෘතීමෙන් නොව අපේක්ෂිත ඉලක්ක පදනම් කරගෙන සිදුකරගෙන ගියත් ඉලක්කයන් ලඟකර ගැනීම බොහෝවිට නොහැකිවේ. අප විසින් පර්යේෂණය සිදුකරගෙන යන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදය, තෝරා ගන්නා ලද අමුද්‍රව්‍යවල තත්වය, සහභාගි වන ශ්‍රමිකයන්ගේ දැණුම සහ පළපුරුද්ද හා උපකල්පනය කරන ලද කරුණු පර්යේෂණයේ ප්‍රගතිය තීරණය කරන සාධකවේ. ඉහත පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිවල ක්‍රියාකාරී සැලසුමට අනුව සිදුකරගෙන යාමේදී අදාළ අවස්ථාවලදී අපේක්ෂිත ප්‍රථිපල නොලැබීමෙන් කාලය ගෙවීගියද භෞතික ප්‍රගතිය වෙනස් නොවේ. ඉහත ව්‍යාපෘතිවල අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය සඳහා බලපා ඇත්තේ ඉහත පෙන්වන ලද කරුණු වේ. එයට අමතරව අදාළ ව්‍යාපෘතිභාර ඉංජිනේරුවන් සහ තාක්ෂණ නිලධාරීන් සේවයෙන් ඉවත්වීමත්, ඒ සඳහා වෙනත් ඉංජිනේරුවරුන් යෙදවීමට නොහැකිවීමත් ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය ලඟ නොවීමට තදින් බලපෑ කරුණුවේ.</p>	<p>ව්‍යාපෘතිය සඳහා කාලය තීරණය කිරීමේදී ප්‍රායෝගික තත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන තාත්වික කාලයක් ව්‍යාපෘති නිමකිරීම සඳහා ලබාදිය යුතුය.</p>